

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
НИЖНЕСАНДЕРСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
МАМАДЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул.Школьная, д.1, с. Зюри,
Мамадышский район,
Республика Татарстан, 422153

тел.(факс): (85563) 3-87-31; e-mail: Nsnd.Mam@tatar.ru, www:mamadysh.tatarstan.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
МАМАДЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ТҮБӘН ШҮЛӘҢГЕР
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ

Мәктәп ур., 1 нче йорт, Жәри авылы,
Мамадыш районы,
Татарстан Республикасы, 422153

Постановление
20 февраль 2023ел.

Карар
№6

2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнгер авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ, «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы федераль законнар, Мамадыш районы Прокурорының 2022 елның 21 декабрендәге 02-08-03 номерлы тәкъдиге, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнгер авыл жирлеге Уставы нигезендә Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнгер авыл жирлеге башкарма комитеты к а р а р б и р э:

1. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнгер авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасын расларга.
2. Әлеге карарны авыл жирлеге территориясендә урнашкан мәгълүмат стендларында, Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (pravo) шулай ук Мамадыш муниципаль районының рәсми сайтында "Интернет" мәгълүмат-коммуникация челтәрендә урнаштырырга.

Житәкче

/Е.М.Михайлова/

Түбән Шүләнгер авыл җирлеге
Башкарма комитетының
20февраль 2023ел №6
белән расланды

2023-2025 елларга Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнгер авыл җирлегендә кече һәм
урта эшкуарлыкны үстерү
ПРОГРАММАСЫ

2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы
Түбән Шүләнгер авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү
программасы паспорты

Программаның исеме:	2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнгер авыл җирлегендә кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү программасы
Программаның заказчысы:	Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнгер авыл җирлеге башкарма комитеты
Программаның максатлары:	- Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнгер авыл җирлегендә кече бизнесны үстерү өчен оптималь шартлар тудыру; - кече һәм урта эшкуарлык субъектлары санын арттыру; - халыкның мәшгульлеген тәэмин итү һәм үзмәшгульлекне үстерү.
Программаның бурычлары:	- кече һәм урта эшкуарлык субъектлары саны артуы; - өстәмә эш урыннары булдыру, кече һәм урта бизнестә эшләүчеләр санының еллык үсеше; - продукция житештерү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтүнең еллык гомуми үсеше күләмендә кече предприятиеләрнең өлеше; - җирлек бюджетына кече һәм урта бизнестан керүче кече салымнан керемнәрнең өлешен арттыру; авыл хужалыгы житештерүен үстерүгә ярдәм итү; - кече һәм урта эшкуарлык субъектларына ярдәм итү инфраструктурасын булдыру һәм аның эшчәнлеген тәэмин итү; кече эшкуарлыкка ярдәм инфраструктурасы кысаларында

	кече предприятиеләргә методик, мәгълүмати консультация, белем бирү һәм хокукый ярдәм күрсәтү.
Программа белән идарә итү	Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнгер авыл жирлегә башкарма комитеты
Программаны финанслау чыганақлары	Жирлек бюджетыннан, шул исәптән еллар буенча бүлеп: 1) 2023 ел - 15 мең сум; 2) 2024 ел - 15 мең сум; 3) 2025 ел - 15 мең сум.
Программаны төп башкаручылар	Мамадыш муниципаль районының Түбән Шүләнгер авыл жирлегә башкарма комитеты
Программаның үтәлешен контрольдә тоту	Түбән Шүләнгер авыл жирлегә Советының социаль-икътисадый һәм бюджет-финанс мәсьәләләре буенча даими комиссиясе

Программаның бүлекләре:

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнгер авыл жирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкның торышын анализлау.
2. Кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү.
3. Программаның көтелгән социаль-икътисадый нәтижәләлеген бәяләү .
4. Эшқуарлык эшчәнлегенең өстенлекле төрләре
5. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнгер авыл жирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасының төп чаралары.

*

1. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнгер авыл жирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкның торышын анализлау

Кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү хужалык итүнең базар системасының аерылгысыз элементы булып тора. Базар икътисады үскән илләрдә кече эшқуарлык дәүләт икътисадының нигезе, хужалык үсешенең двигателе булып

тора, чөнки бу теләсә кайсы жәмгыятьнең эшлекле тормышының иң динамик һәм сыгылмалы формасы.

Базар хужалыгы системасы шартларында кече һәм урта эшкуарлыкның аерым ролен түбәндәге факторлар билгели:

урта сыйныфның үз иминлеген һәм лаеклы яшәү дәрәжәсен тәмин итүче һәм гражданлык жәмгыятенең төп тотрыклыландыручы сәяси көче булган өлешен арттыру;

кече һәм урта эшкуарлык секторында яңа эш урыннары булдыру өчен зур потенциал булу, жәмгыятьтә эшсезлек һәм социаль киеренкелекне киметү;

халыкның төп массасының ижтимагый психологиясен һәм яшәү ориентирларын үзгәртү;

кече һәм урта эшкуарлыкның сыгылмалылыгы һәм сәләте житештерү структурасын тиз арада трансформацияләргә, оператив рәвештә булдырырга, яңа технологияләр һәм фәнни эшләнмәләр кулланырга.

Шуңа бәйле рәвештә Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнгер авыл жирлегендә кече эшкуарлыкны үстерү программасын эшләү һәм гамәлгә ашыру ихтыяжы туа.

Бүген жирлектә бизнесны актив үстерү өчен барлык ресурслар да бар, ул Россия Федерациясе Хөкүмәтенең, Татарстан Республикасының һәм жирле үзидарә органнарының максатчан сәясәте нәтижәсендә ныклы үсеш ала.

2.Кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү проблемалары һәм аларны программа ысуллары белән хәл итү кирәклеген нигезләү

Хәзерге вакытта Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнгер авыл жирлегендә кече һәм урта эшкуарлык шактый нык позициядә булуга карамастан, кайбер проблемалар элеккечә хәл ителмәгән килеш кала бирә.

Авылда кече һәм урта эшкуарлык субъектлары эшчәнлеген үстерүнең төп факторлары булып түбәндәгеләр тора:

- инвестиция ресурсларыннан файдалану мөмкинлеге кыенлаша, кредит ресурсларыннан файдалану кыенлыгы фондында үз финанс чараларының житмәве;

-кече һәм урта эшкуарлык субъектларына гамәлдәге законнардагы үзгәрешләр турында житәрлек дәрәжәдә хәбәрдар булмау, эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырганда хакимият органнарының административ

киртәләре һәм төгәл регламентлары булмау;

Эшқуарлык эшчәнлеге субъектлары тарафыннан карарлар кабул итүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итә торган проблемалар булып түбәндәгеләр тора:

кече эшқуарлык субъектларының югары булмаган социаль җаваплылығы (ялланган хезмәткәрләр белән хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштермәү, хезмәт өчен түләү фондын киметү һәм аны "конвертлы" формада түләү, мәҗбүри пенсия иминләштерүе һәм социаль иминләштерү турындагы законнарны үтәмәү);

Булган каршылыкларны бетерү һәм авылда кече һәм урта эшқуарлыкны алга таба эзлекле үстерү бары тик мәғлүмат, белем бирү, консультация, финанс юнәлешләрендә комплекслы һәм адреслы ярдәм күрсәтү, эшлекле контактлар һәм кооперацияләр урнаштыру, шулай ук коллектив ихтыяж барлыкка килергә мөмкин булган башка аспектларда максатчан эш алып бару юлы белән генә мөмкин. Программа җирле хакимият органнарының, шулай ук билгеләнгән максатларга ирешү өчен дәүләтнеке булмаган оешмаларның көчләрен берләштерергә һәм оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

3. Программаның көтелгән социаль-иқътисадый нәтиҗәләлеген бәяләү

Программа Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнгер авыл җирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкны алга таба үстерү өчен уңайлы шартлар тудыруга юнәлдерелгән чаралар комплексын үз эченә ала.

Программаны үтәү түбәндәгеләргә ярдәм итәчәк:

- районда иқътисадый һәм социаль тотрыклылыкның иң мөһим элементларының берсе буларак кече эшқуарлыкны булдыруны һәм тотрыклы эшчәнлекне стимуллаштыручы уңайлы иқътисадый мохит формалаштыру;

- кече һәм урта эшқуарлыкның үсеш темпларын арттыру, эшчәнлек даирәләрен киңәйтүгә һәм кече предприятиеләрне иқътисадый ныгыту;

- җирлек бюджетына салым һәм салым булмаган керемнәрне арттыру;

- кече эшқуарлыкта эшләүче хезмәткәрләрнең эш хакы дәрәжәсен күтәрүгә өстәмә мөмкинлекләр барлыкка килү;

- товар базарын конкуренциягә сәләтле продукция һәм җирле җитештерү хезмәтләре белән баету;

- кече һәм урта эшқуарлыкның социаль җаваплылығын арттыруга.

4. Эшқуарлык эшчәнлегенең өстенлекле төрләре

Район халкының тормышын яхшыртуга юнәлтелгән тотрыклы икътисадый үсешне тәмин итү максатларында эшқуарлык эшчәнлегенең өстенлекле төрләре билгеләнде:

- авыл хужалыгы продукциясен житештерү;
- халыкка көнкүреш хезмәте күрсәтү;
- транспорт һәм элемтә өлкәсе;
- төзелеш;
- социаль хезмәтләр күрсәтү өлкәсе.

5. 2023-2025 елларга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнгер авыл жирлегендә кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү программасының төп чаралары.

№	Чаралар исемлеге	Нәтижә	Финанслау чыганагы	Үтәү срогы
1	2	3	4	5
1. Кече һәм урта эшқуарлыкның нәтижәле үсеше өчен хокукый базаны камилләштерү һәм административ киртәләрне киметү				
1	Эшқуарлык өлкәсендә норматив-хокукый база булдыру	Кече эшқуарлыкка ярдәм итү өчен чаралар оештыру һәм башка нәтижәле чаралар үткәрү	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
2	Кече эшқуарлыкны үстерүгә комачаулый торган административ киртәләрне бетерү. Контроль-рөхсәт практикасын оптимизацияләү юлы белән дәүләт, кулланучылар һәм эшқуарлар мәнфәгатьләрен	Сораштырыла торган документларның һәм аларның карауның төгәл срокларын күрсәтеп, хезмәтләр эшчәнлегенең төгәл, үтә күренмәле регламентларын	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар.

	яраштыруны тээмин итү	булдыру, шул исэптэн: жир кишэрлеклэрен милеккэ (арендага) рэсмилэштерү, төзелеш һәм реконструкциялүгэ проект документациялэрен карау, элмэ такталарга һәм реклама мэгълүматларына рөхсэтлэр рэсмилэштерү, биналарны торак булмаган хэлгэ күчерү һәм киресенчэ, биналарны яңадан планлаштыруга рөхсэтлэр рэсмилэштерү һ. б.		
3	Коррупциягэ каршы көрөшкэ юнэлдерелгән чараларны камилләштерү турында тэкъдимнэр эзерләү	Коррупциягэ каршы торышның уңай тэжрибэсен гомумилэштерү һәм тарату. Эшқуарларның коррупция фактларына каршы торуын арттыру, бизнес алып баруның этик дәрәжэсен күтэрү, кече эшқуарлык субъектларының хокукларын һәм мәнфэгательлэрен яклау	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
2. Эшқуарлыкны инновацион үстерү (инфраструктураны үстерү, инновацион эшчәнлекне гамэлгэ ашыру потенциалны, яшьлэрне инновацион процесска жэлөп итү)				
1	Яшьлэрне эшқуарлыкка жэлөп итүгэ юнэлдерелгән чаралар комплексын үткэрү, шул исэптэн укыту, мэгълүмати тээмин итү, конкурслар һәм	Яшьлэрне эшмэкэрлек эшчәнлегенэ жэлөп итү. Яшь белгечлэрне эшкэ	Финанслау каралмаган	2023-2025 ел

	ярышлар, ярминкэлэр, конференциялэр, бизнес-фестивальлэр уздыру һәм башкалар.	урнаштыру мәсьәләсен өлешчә хәл итү		
3. Кече һәм урта эшқуарлык субъектларына финанс-кредит һәм милек ярдәме				
1	Инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен инвесторлар эзләүдә кече эшқуарлык субъектларына ярдәм	Кече эшқуарлык субъектларының потенциалы инвесторлар белән үзара хезмәттәшлеген оештыру, кече эшқуарлык субъектларының инвестиция проектларын гамәлгә ашыру өчен банк финанславын һәм шәхси капиталын жәлеп итү	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
2	Мамадыш муниципаль районының Түбән Шүләнгер авыл жирлегендә жир кишәрлекләре, торак булмаган биналар белән тәмин итүдә кече эшмәкәрлек субъектларына Мамадыш муниципаль районының Түбән Шүләнгер авыл жирлеге икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында ярдәм итү	Шәһәр икътисадының өстенлекле юнәлешләрен үстерү максатларында кече һәм урта предприятиеләрне жир кишәрлекләре, торак булмаган сәүдә һәм житештерү биналары белән тәмин итү, эшқуарларның районда уздырыла торган тендерлар, аукционнар турында хәбәрдарлыгын арттыру	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
3	Милли һәм мәдәни	Кече һәм урта	Жирлек	2023г. -15

	үзенчәлекләрдә урта һәм кече эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм	эшкуарлык субъектларына ярдәм	бюджеты акчалары	мең сум. 2024г. -15 мең р. 2025г. -15 мең сум.
4. Кече һәм урта эшкуарлыкка мәгълүмати-консультация ярдәме				
1	Районда кече һәм урта эшкуарлыкка ярдәм күрсәтү һәм үстерү өлкәсендә уздырыла торган чараларны мәгълүмати тәмин итү.	Кече һәм урта бизнес вәкилләренен алдынгы эш тәҗрибәсен системалаштыру һәм тарату. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районының Түбән Шүләнгер авыл җирлеге башкарма комитеты үткәрә торган конкурсларда, күргәзмәләрдә, башка чараларда катнашуга кече эшкуарлык субъектларын жәлеп итү	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар
5. Эшкуарның уңай имиджын һәм кече һәм урта эшкуарлык турында уңай жәмәгать фикерен формалаштыру				
1.	кече эшкуарлык субъектларын күргәзмәләрдә, ярминкәләрдә, конкурсларда катнашуга жәлеп итү.	Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Түбән Шүләнгер авыл җирлегенен социаль-иқтисадый үсешендә эшкуарлыкны үстерүгә ярдәм итү, эшкуарлык	Финанслау каралмаган	2023-2025 еллар

		эшчәнлегенң иң яхшы субъектларының алдынгы эш тәҗрибәсен тарату, кече һәм урта бизнесның ролен һәм әһәмиятен пропагандалау		
--	--	--	--	--